Промовистим залишається і той факт, що жодна з історій української літератури, написаних до 1917 р., не видавалася в радянські часи. Лише в останні роки ми ознайомилися з творчістю таких дослідників як О.Огоновський, М.Грушевський, Б.Лепкий, С.Єфремов.

На сьогоднішній день по відновленню "духовних оазисів" та заповненню "білих плям" зроблено чимало. Але фактично непроаналізованою й майже невиданою залишається публіцистика гнаних свого часу світочів духу, не проаналізовані й неопубліковані статті з раритетних нині періодичних видань, не перевидані масовими накладами самвидавівські часописи, за допомогою яких пробивався до світла голос правди.

СТАНОВЛЕННЯ ЕПІСТОЛЯРНОГО СТИЛЮ

Доп. – Грищенко О.,ЕФ-47.
Наук. кер. – ст. викл. Яременко Л.М.

Будь-яке листування, власне, як і мова взагалі, якщо розглядати ці поняття з комунікативного погляду, — явище суспільне. Отже, сенс, доцільність письменницького листування також випливає із суспільної природи мовлення, яке завжди комусь адресоване. Поза суспільством мова немислима. Так само немислимий за межами суспільства твір епістолярний, адже його будівельним матеріалом є слово. На комунікативну природу художніх цінностей вказував ще Гегель: „Будь-який твір мистецтва являє собою діалог з кожною людиною, що постає перед ним".

Історичні умови розвитку листування в Україні визначили його неперервний зв'язок з високою епістолярною культурою Стародавньої Греції та Риму. Через перекладну літературу візантійського та болгарського походження давньоруські книжники мали відомості про античну міфологію, філософію і красне письменство, фактом якого була й епістолографія.

Величезний масив приватної кореспонденції залишила у спадок нащадкам Візантійська епоха. Однією з назв письмовників чи

листівень, тобто збірок найкращих зразків різноманітних типів епістол з невеликими коментарями до них або без коментарів, у період розквіту візантійської імперії була „biblia". У середні віки листи як повнокровний факт літератури поціновувалися досить високо: їх читали, переписували, ретельно збирали і часто зберігали навіть разом з коштовностями. Мистецтву писати листи за доби Середньовіччя навчали в тогочасних школах нарівні з читанням, арифметикою, а також іноземними мовами. Були навіть спеціалісти з письма, котрих називали „диктаторами" (від дієслова „dictare" – диктувати). Найвидатнішим „диктатором" вважається Іоанн Каєтані, який розробив основні частини західноєвропейського листа та поетику епістолярного вчення — закони акцентуації (низка особливих правил побудови стереотипної фрази та чергування в ній наголошених і ненаголошених складів). За середньовічними приписами, епістола композиційно повинна була складатися з п'яти частин: привітання, преамбули, викладу суті справи, прохання та заключної частини. пропонувались різні варіанти привітань (залежно від статусу людини, до якої звертаються). Найвідомішим письмовником кінця Середньовіччя став «Твір про типи листа» афінського епістолографа Феодосія Феофіла Корідаллевса (1563—1647) Староукраїнських епістолярних пам'яток XIV—XV ст. майже не збереглося. Помітний слід у подальшому розвитку приватної кореспонденції людства лишила епоха Відродження. Якщо за доби Середньовіччя писання листів оживає в основному як шкільна вправа, як спосіб навчання латини, то з XIVст. епістолографія поступово розвивається до форми розваги і відпочинку освіченої публіки. Написання листів стає модою. У 1345 р., працюючи в єпископальній бібліотеці Верони, Франческо Петрарка виявив невідомі дотоді «Листи до Агапка» Цицерона, великий ритор писав ці листи не для публічних виступів, а з приводу «домашніх справ», і в зв'язку з поточними буднями. За доби Відродження в Європі «богомерзку латину» (З. Копистенський) активно почали витісняти національні мови. Наприкінці XVI ст. жива мова «щораз сильніше вдиралася в святе письмо» (М.Возняк), і знехтувати цим явищем було неможливо.

З кінця XVI до останньої чверті XVIII ст. в європейському мистецтві панівне становище займав художній напрям бароко, що був перехідним етапом від культурних надбань епохи Відродження до класицизму.

Красне письменство цього періоду характеризується ширшим освоєнням дійсності, розкриттям суперечностей у релігійній і соціальній свідомості. Барокова література забарвлена енциклопедичною освіченістю, вбирає в себе, так би мовити, позалітературний матеріал, що вражає здебільшого своєю рідкістю та екзотичністю. Складна метафоричність як основна риса стилю, алегоризм образів, прагнення вразити читача, заволодіти його почуттями і свідомістю, а звідси — схильність до пишного й барвистого декору — специфічні особливості цієї літератури. Прояви барокового стилю в українській епістолярній прозі, яка усвідомлювалася рівноправним літературним жанром, наявні вже на межі XVI—XVII ст. (феномен періоду є українські чолобитні до московського царя). Значний інтерес для науковців і всіх поціновувачів творчості видатного українського філософа становлять листи Г. Сковороди до М. Ковалинського , В. Тев'яшова та інших адресатів. Великий філософ-гуманіст прагнув передати набуті знання про навколишній світ і природу людини своїм учням.

Кінець XV — початок XVIII ст. у давньому вітчизняному письменстві позначений також піднесенням полемічного і гумористично-сатиричного жанрів («Пересторога», «Апокрисис», «Листування запорожців з турецьким султаном»). Наступна епоха класицизму суворо регламентувала систему жанрів, у якій конкретне місце відводилося також і жанру епістолярному та його різновидам або піджанрам. Основна тенденція класицизму – зниження індивідуалізації стилю письменників, що було незаперечним досягненням літератури бароко. Класицизм в епістолографії формувався у боротьбі з бароко, для якого характерні пишність, патетична піднесеність, пристрасть до ефектних видовищ, а в мові переважали складні і химерні звороти та висловлювання. Зміст послань почасти був шаблонним. Невдовзі з'явились керівництва для написання листів та збірники епістол («Приклади, како пишутся комплименты разные, то єсть писання от потентатов к потентатам, поздравительные й сожалетельные й иные, такожде между сродников й приятелей» (1708)) В українському епістолярному мистецтві класицизм не переріс у розгалужену художню систему. З другої половини XVIII ст. література сентименталізму зосереджується на людській особистості та її душевному, емоційному

стані. Епістола займає почесне місце в ієрархії жанрів, проникає майже скрізь: у журналістику, літературу і побут. Становленню своєрідного культу дружнього листування значною мірою сприяло створенню в Європі у XVII—XVIII ст. регулярного й недорогого поштового зв'язку. У другій половині XVIII ст. приватний лист сприймається сучасниками як явище літератури. Риси сентименталізму в українському письменстві найяскравіше проявилися не стільки у листуванні, скільки в сентиментально-реалістичних творах (повістях Г.Квітки-Основ'яненка «Маруся», «Сердешна Оксана», «Щира любов» інші).

Окремий етап у розвитку європейського письменства знаменував собою романтичний напрям початку XIX ст. Найцікавішим зразком є «Листування Гете з дитиною», оприлюднене у 1835 р. Беттіною фон Арнім.

Першим, хто став широко вживати українську мову для кореспонденцій, був Тарас Шевченко, поет просить своїх рідних, земляків та найближчих друзів писати до нього тільки «по-своєму, а не по-московському». Значним поштовхом у подальшому розвитку листування по-українськи стала й публікація Шевченкового епістолярію одразу ж по смерті поета. З другої половини XIX ст. жива українська мова досить активно проникає у приватні кореспонденції освічених верств населення (опубліковані листи земляків до Т. Шевченка, листування П. Куліша, М. Вовчка, Л. Українки та ін.). Образи суворих охоронців чистоти української мови постають перед нами і з листів Л. Українки, І. Нечуя-Левицького, М. Коцюбинського, В. Стефаника. Вони звертаються до своїх адресатів мило, шанобливо і з великим пієтетом.

Сьогодні епістолярний стиль втратив свою популярність, дуже мало людей спілкуються за допомогою традиційної пошти, здебільшого спілкування відбувається електронною поштою, телефоном. Тож, на мою думку, зараз наша роль – відродження епістолярію, надання йому другого життя!

Список використаної літератури:

1. Мацько Л.І. Стилістика української мови. - К.:„Вища школа”., 2003р. – с.295 – 302

2. Пелешенко Ю.В. „Епістолія небесна" в словесності //Європейське відродження та українська література XIV – XVIII ст. – К.: 1993 р. – с.160 – 174
3. Передрієнко В.А. Мова староукраїнських епістолярних пам'яток XVIII ст. // Жанри і стилі в історії української літературної мови. – К.: 1989р. – с.144-150

НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНЕ ПРОГРАМУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ІДЕОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Доп. - Герман О., група ПР-24.
Наук. кер. - доц. Євграфова А.О.

НЛП – «нейролінгвістичне програмування» - самостійна царина знань, котра розглядає структуру суб'єктивного досвіду людей, їх мисленнєві й поведінкові стратегії, моделювання й навчання успішним стратегіям[1,7]. «Нейро – це те, що стосується діяльності нервових клітин головного мозку, п'яти базових органів відчуття. Лінгвістичне – ця частина назви показує, яку роль відіграє мов у нашому спілкуванні. Програмування підкреслює, що ми і нам здатні програмувати думки і поведінку» [2,8].

Метою роботи є дослідити матеріали політичної агітації в пресі, передвиборчої пропаганди, публіцистичних текстів та виявити, які методи впливу використовуються в засобах масової інформації.

У політичній агітації застосовуються прийоми **короткостроковості інформації** – відомості, що подаються, стосуються короткострокових, вирваних з контексту подій; **персоналізації** – увага ЗМІ фіксується на особистостях, що знижує увагу громадян до їх програм та планів діяльності; **негативізм** – передбачає поширення негативної інформації про політичних опонентів.

Для ефективного впливу на людину має бути сформульована мета(обов'язково позитивно), яка